

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 105/21
Λουξεμβούργο, 17 Ιουνίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-597/19
M.I.C.M.

Η συστηματική καταχώριση διευθύνσεων IP των χρηστών και η γνωστοποίηση των ονομάτων και των ταχυδρομικών διευθύνσεών τους στον κάτοχο δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή σε τρίτον προκειμένου να καταστεί δυνατή η άσκηση αγωγής αποζημιώσεως επιτρέπονται υπό ορισμένες προϋποθέσεις

Το αίτημα ενημέρωσης που υποβάλλει κάτοχος δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας δεν πρέπει να είναι καταχρηστικό και οφείλει να είναι δικαιολογημένο και αναλογικό

Η επιχείρηση Mircom International Content Management & Consulting (M.I.C.M.) Limited (στο εξής: Mircom) ζήτησε ενημέρωση από την Telenet BVBA, πάροχο προσβάσεως στο διαδίκτυο, ασκώντας αγωγή κατά της τελευταίας ενώπιον του Ondernemingsrechtbank Antwerpen (δικαστηρίου επιχειρήσεων της Αμβέρσας, Βέλγιο). Με την ως άνω αγωγή ζητείται η έκδοση αποφάσεως υποχρεώνουσας την Telenet να προσκομίσει τα στοιχεία ταυτοποίησης των πελατών της βάσει των διευθύνσεων IP που συνελέγησαν από ειδικευμένη εταιρία για λογαριασμό της Mircom. Οι διαδικτυακές συνδέσεις πελατών της Telenet χρησιμοποιήθηκαν για την ανταλλαγή ταινιών περιλαμβανομένων στον κατάλογο της Mircom, σε ένα διομότιμο δίκτυο (peer-to-peer) μέσω του πρωτοκόλλου BitTorrent. Η Telenet ζητεί να απορριφθεί το αίτημα της Mircom.

Σε αυτό το πλαίσιο, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε καταρχάς από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν η ανταλλαγή, στο εν λόγω δίκτυο, τμημάτων αρχείου πολυμέσων που περιέχει προστατευόμενο έργο συνιστά παρουσίαση στο κοινό βάσει του δικαίου της Ένωσης. Στη συνέχεια, ζήτησε να διευκρινιστεί αν ο κάτοχος δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως η Mircom, ο οποίος δεν τα εκμεταλλεύεται, αλλά διεκδικεί αποζημίωση από φερόμενους ως παραβάτες, μπορεί να επωφεληθεί των μέτρων, των διαδικασιών και των μέτρων αποκατάστασης που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης προκειμένου να διασφαλίσει την επιβολή των δικαιωμάτων αυτών, για παράδειγμα ζητώντας πληροφορίες. Τέλος, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει το ζήτημα της νομιμότητας, αφενός, του τρόπου με τον οποίο η Mircom συγκέντρωσε τις διευθύνσεις IP των πελατών και, αφετέρου, της γνωστοποίησεως των στοιχείων που ζήτησε η Mircom από την Telenet.

Με την απόφασή του το Δικαστήριο κρίνει, πρώτον, ότι η αναφόρτωση τμημάτων αρχείου πολυμέσων σε διομότιμο δίκτυο (peer-to-peer), όπως το επίμαχο, συνιστά διάθεση στο κοινό κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης¹. Δεύτερον, κάτοχος δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως η Mircom, μπορεί να επωφεληθεί από το σύστημα προστασίας των δικαιωμάτων αυτών, ωστόσο το αίτημά του ενημέρωσης, ειδικότερα, πρέπει να είναι μη καταχρηστικό, δικαιολογημένο και αναλογικό². Τρίτον, η συστηματική καταχώριση διευθύνσεων IP των χρηστών ενός τέτοιου δικτύου και η γνωστοποίηση των ονομάτων και των ταχυδρομικών διευθύνσεών τους στον ως άνω

¹ Άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2001/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ 2001, L 167, σ. 10).

² Άρθρα 3, παράγραφος 2, και 8, της οδηγίας 2004/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ 2004, L 157, σ. 45, και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 195, σ. 16).

δικαιούχο ή σε τρίτο, προκειμένου να καταστεί δυνατή η άσκηση αγωγής αποζημιώσεως, επιτρέπονται υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις³.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Πρώτον, το Δικαστήριο, το οποίο έχει ήδη αποφανθεί επί της έννοιας της «παρουσίασης στο κοινό» στο πλαίσιο της προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, διευκρινίζει ότι συνιστά «διάθεση έργου στο κοινό» η αναφόρτωση, με τη χρησιμοποίηση διομότιμου δικτύου (peer-to-peer), των τμημάτων ενός περιλαμβάνοντος προστατευόμενο έργο αρχείου πολυμέσων τα οποία είχαν προηγουμένως τηλεφορτωθεί, έστω και αν τα ως άνω τμήματα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν καθαυτά και η αναφόρτωση πραγματοποιείται αυτομάτως, όταν ο χρήστης έχει εγκαταστήσει το λογισμικό ανταλλαγής αρχείων client-BitTorrent παρέχοντας τη συγκατάθεσή του για τη λειτουργία του αφού ενημερώθηκε δεόντως για τα χαρακτηριστικά του.

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι κάθε χρήστης του εν λόγω δικτύου μπορεί εύκολα να ανασυστήσει το αρχικό αρχείο από τμήματα διαθέσιμα στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές των άλλων χρηστών. Τηλεφορτώνοντας όμως τα τμήματα ενός αρχείου, τα διαθέτει ταυτόχρονα προκειμένου να αναφορτωθούν από άλλους χρήστες. Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο χρήστης δεν απαιτείται πράγματι να τηλεφορτώσει ένα ελάχιστο όριο τμημάτων αρχείου και ότι κάθε πράξη με την οποία παρέχει, με πλήρη επίγνωση των συνεπειών της συμπεριφοράς του, πρόσβαση σε προστατευόμενα έργα μπορεί να συνιστά πράξη διάθεσης. Εν προκειμένω, πρόκειται σαφώς για μια τέτοια πράξη, διότι αφορά ακαθόριστο αριθμό δυνητικών αποδεκτών, εμπλέκει αρκετά μεγάλο αριθμό ατόμων και απευθύνεται σε νέο κοινό. Η ερμηνεία αυτή αποσκοπεί στη διατήρηση της δίκαιης ισορροπίας μεταξύ των συμφερόντων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των κατόχων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, αφενός, και των χρηστών προστατευόμενων αντικειμένων, αφετέρου.

Δεύτερον, το Δικαστήριο κρίνει ότι ο κάτοχος δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως η Mircom, ο οποίος απέκτησε τα δικαιώματα αυτά μέσω εκχωρήσεως απαιτήσεων και ο οποίος δεν τα εκμεταλλεύεται, αλλά επιχειρεί να αξιώσει αποζημίωση από εκείνους που φέρονται ότι τα προσβάλλουν, μπορεί καταρχήν να επωφεληθεί από τα μέτρα, τις διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης, εκτός αν το αίτημά του είναι καταχρηστικό. Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η ενδεχόμενη διαπίστωση μιας τέτοιας καταχρήσεως εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο, το οποίο θα μπορούσε, παραδείγματος χάριν, να εξακριβώσει, προς τούτο, αν ασκήθηκαν πράγματι αγωγές σε περίπτωση μη αποδοχής συμβιβαστικής λύσεως. Όσον αφορά ειδικότερα αίτημα ενημέρωσης όπως αυτό της Mircom, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι τούτο δεν μπορεί να θεωρείται απαράδεκτο λόγω του ότι υποβλήθηκε σε στάδιο που προηγείται της ασκήσεως αγωγής. Εντούτοις, το αίτημα αυτό πρέπει να απορρίπτεται αν είναι αδικαιολόγητο ή μη σύμφωνο προς την αρχή της αναλογικότητας, πράγμα το οποίο εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει. Με την ερμηνεία αυτή το Δικαστήριο επιδιώκει να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας στην εσωτερική αγορά.

Τρίτον, το Δικαστήριο κρίνει ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται, καταρχήν, ούτε στη συστηματική καταχώριση, από τον κάτοχο δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή από τρίτο για λογαριασμό του, διευθύνσεων IP των χρηστών διομότιμων δικτύων (peer-to-peer) των οποίων οι συνδέσεις με το διαδίκτυο φέρονται ότι χρησιμοποιήθηκαν για δραστηριότητες που συνιστούν προσβολή των δικαιωμάτων (επεξεργασία δεδομένων σε προγενέστερο στάδιο), ούτε στη γνωστοποίηση των ονομάτων και των ταχυδρομικών διευθύνσεων των χρηστών στον εν λόγω δικαιούχο ή σε τρίτον με σκοπό την άσκηση αγωγής αποζημιώσεως (επεξεργασία δεδομένων σε

³ Άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ', του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1), σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία [της] ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ 2002, L 201, σ. 37), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/136/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 337, σ. 11).

μεταγενέστερο στάδιο). Εντούτοις, οι πρωτοβουλίες και τα σχετικά αιτήματα πρέπει να είναι δικαιολογημένα, αναλογικά, μη καταχρηστικά και να προβλέπονται από εθνικό νομοθετικό μέτρο το οποίο περιορίζει το περιεχόμενο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης. Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν επιβάλλει σε εταιρία όπως η Telenet την υποχρέωση να γνωστοποιεί σε ιδιώτες δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα προκειμένου να μπορέσουν να ασκήσουν ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων αγωγές κατά προσβολών του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Ωστόσο, το δίκαιο της Ένωσης επιτρέπει στα κράτη μέλη να επιβάλλουν μια τέτοια υποχρέωση

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106